

Notat

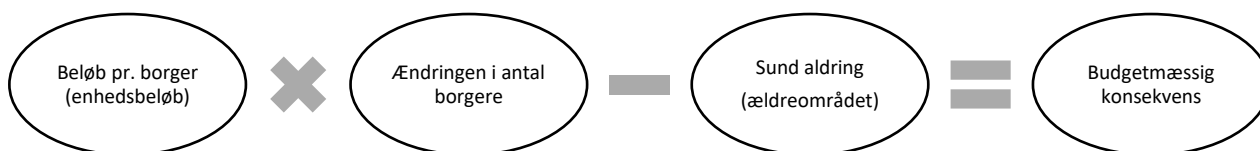
Emne: Demografiregulering for budget 2024-2027

Indledning

Viborg Kommune anvender demografimodeller i budgetlægningen for dagtilbud-, skole- og ældreområdet.

Det overordnede princip i kommunens demografiberegning er, at der beregnes et enhedsbeløb pr. borger, som udtrykker de forventede udgifter pr. borger ved et uændret serviceniveau. Ved at gange enhedsbeløbet med ændringen i antallet af borgere fås den budgetmæssige konsekvens. For ældreområdet justeres der for sund aldring. Sund aldring er beskrevet yderligere i notatet. Princippet er illustreret nedenfor:

Figur 1. Beregningsprincip i demografiberegningen

Den budgetmæssige konsekvens af demografimodellerne blev sidste år indarbejdet i budget 2023 og overslagsårene med den beregnede demografiregulering for budgetåret. Årsagen til at der kun indarbejdes demografi i kommunens budget for et år ad gangen er, at økonomiaftalen ligeledes kun arbejder med 1-årig demografiregulering.

Viborg Kommunes befolkningsprognose 2023

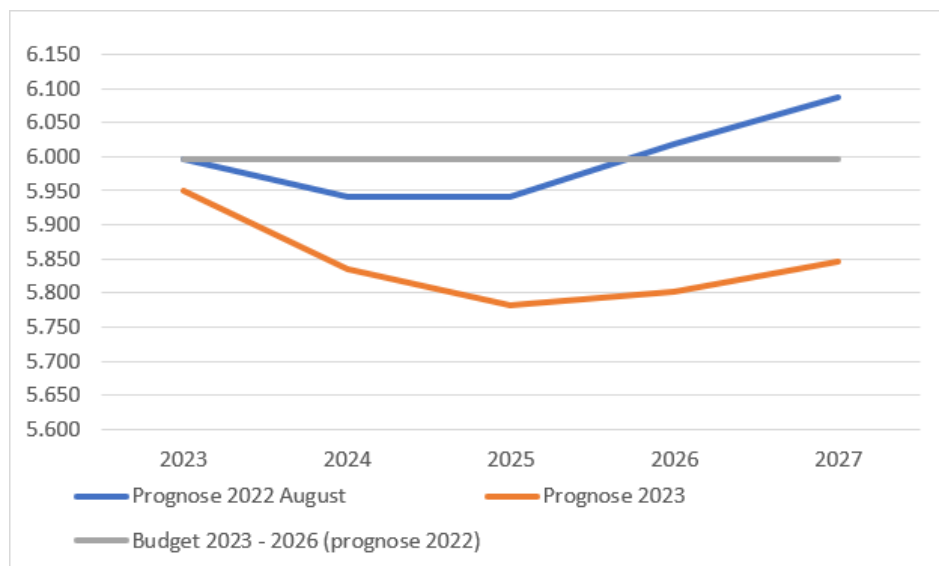
Demografiberegningen for budget 2024 og overslagsårene 2025-2027 er baseret på den nyeste befolkningsprognose udarbejdet af Viborg Kommune. Den nyeste prognose er fra marts 2023. Prognosen viser begrænset befolkningsvækst i Viborg Kommune i perioden 2024 til 2027. Antallet af fødsler er faldet markant. Viborg Kommunes befolkningsprognose tager højde for, at der er sket en tilstrømning af fordrevne fra Ukraine, hvilket ses i den store stigning i befolkningstallet fra 2022 til 2023. Antallet af ukrainere, der skal indarbejdes i befolkningsprognosen, er usikkert, idet det fortsat er uvist, hvordan situationen i Ukraine udvikler sig. Derudover er det usikkert i hvilken udstrækning ukrainerne vil blive, såfremt situationen muliggør hjemrejse.

Dagtilbuds- og Skoleområdet

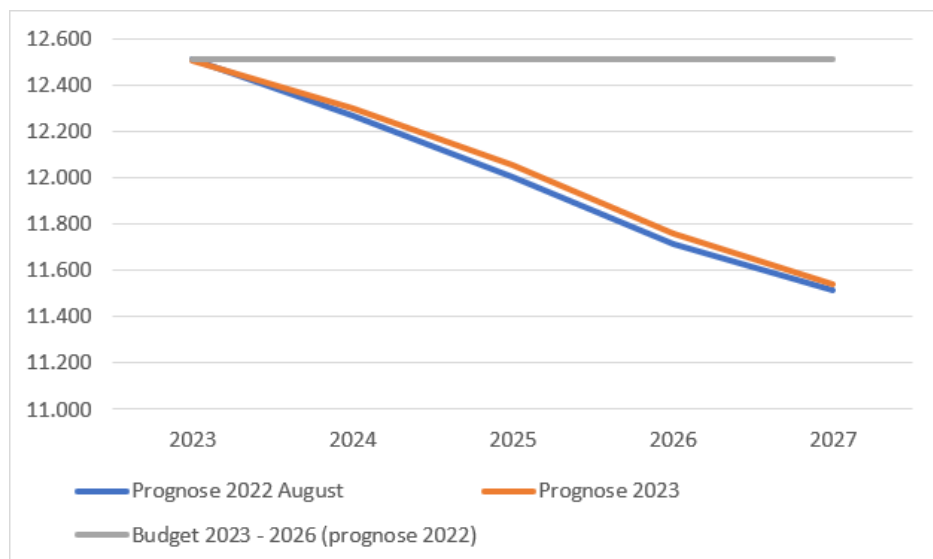
Befolkningsprognosen

I nedenstående grafer ses udviklingen i aldersgruppen 0-5-årige og 6-16-årige. Der er sammenholdt med sidste års prognose samt vist antallet af 0-5-årige og 6-16-årige, der allerede er indeholdt i budgettet.

Figur 2. Dagtilbud – antal 0-5-årige

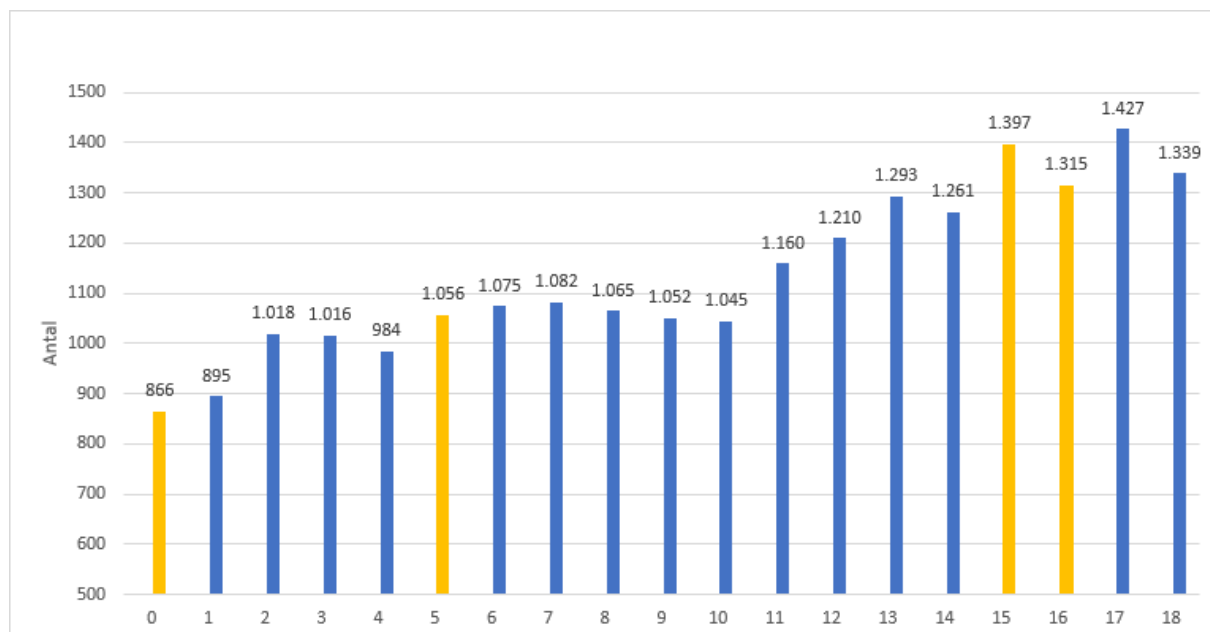
Figur 3. Skoler – antal 6-15-årige + halvdelen af de 16-årige

I figur 4 ses antal børn i aldersgrupperne fra 0-18 år i Viborg Kommune. Når aldersgrupperne rykker sig et år falder den ældste aldersgruppe ud af demografiberegningen. Når aldersgruppen med de ældste er større end den aldersgruppe, der derefter kommer ind i beregningen, vil det som udgangspunkt give en negativ demografiregulering.

Bemærk at der i beregningen af demografi på skoler indgår 50% af de 16-årige, idet det forventes at 50% af dem går i 10. klasse.

Figur 4. Antal 0-18 årige – prognose 2023 pr. 1.1. 2024 – Årgangseffekt

Demografiregulering 2024-2027

Tabel 1. Beregnede enhedsbeløb for skoler og dagtilbud

Enhedsbeløb i kr. pr. barn - DAGTILBUD	
0-2 årige	53.692
3-5 årige	47.010

Enhedsbeløb i kr. pr. barn - SKOLER		
	Skole	SFO
6-16 årige	47.339	
6-10 årige		13.329

Tabel 2. Demografiberegning 2024-2027

Demografi (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Dagtilbud	-8,5	-11,2	-9,9	-7,0
Skoler	-11,0	-21,9	-36,7	-47,2
Total	-19,5	-33,1	-46,6	-54,2

I Tabel 2 ses de budgetmæssige konsekvenser af demografiberegningen for perioden 2024-2027.

Der er et generelt faldende børnetal, og idet der kun er demografireguleret for budgetåret, er konsekvensen, at der skal reguleres for negativ demografi i budget 2024-2027 på det både skole- og dagtilbudsområdet. Der fødes markant færre børn fra 2023. De ældste årgange, der medtages i den beregnede demografi, er større end de yngste årgange, som kommer ind i beregningen.

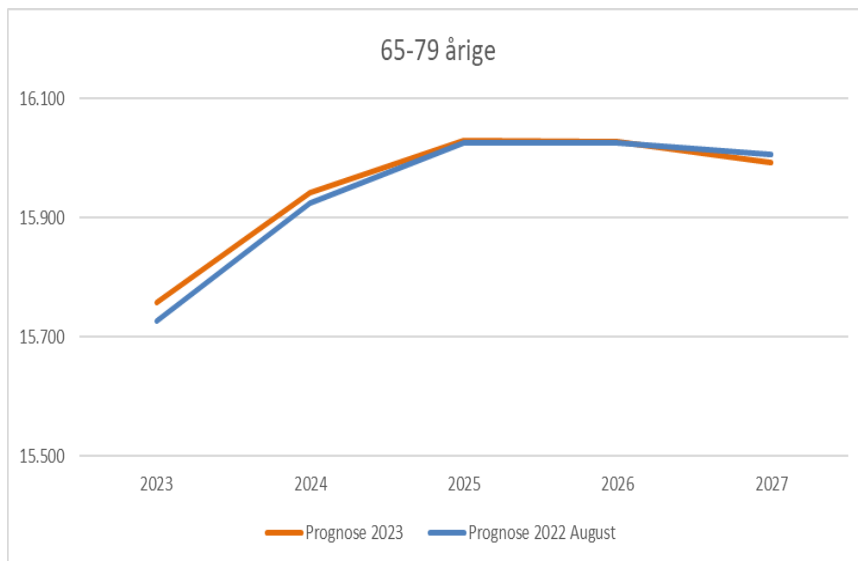
For dagtilbudsområdet kan budgettet reguleres med -8,5 i 2024. For skoleområdet kan budgettet reguleres med -11,0 mio. kr. i 2024 stigende til -47,2 mio. kr. i 2027.

Ældreområdet

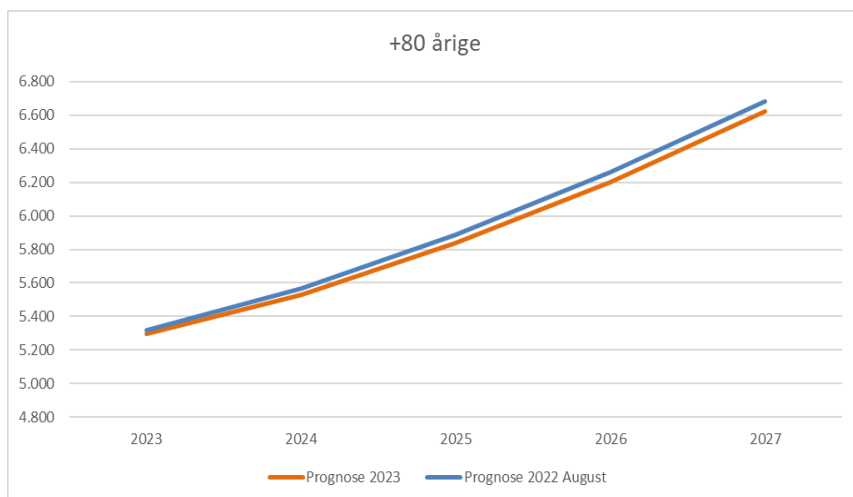
Befolkningsprognose

I nedenstående grafer ses udviklingen i aldersgruppen 65-79-årige og 80+ årige vist for henholdsvis sidste års prognose og indeværende års prognose.

Figur 5. Antal 65-79årige

Figur 6. Antal 80+ årige

For 65-79årige er der en lidt højere stigning i 2024. For +80årige er der en mindre stigning end forventet i prognose 2022.

Demografiregulering 2024-2027

Tabel 3. Demografiberegning 2024-2027

Demografi (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Demografi	9,7	20,8	31,4	44,5
Total	9,7	20,8	31,4	44,5

I Tabel 3 ses de budgetmæssige konsekvenser af demografiberegningen for perioden 2024-2027.

Tabellen viser, at der kan afsættes 9,7 mio. kr. i 2024 stigende til 44,5 mio. kr. i 2026. Beløbene i tabel 3 er ekskl. ophobning i hjemmeplejen.

Sund Aldring

I Viborg Kommunes demografiberegning for ældreområdet indregnes sund aldring, som en udskydelse af et øget plejebehov, der er i den sidste periode af en borgeres liv, som konsekvens af stigende levealder. Der forudsættes således, at den enkelte person skal have uændret hjælp, men som følge af den stigende levealder udskydes hjælpen.

Konklusion

Den samlede beregnede demografiske regulering i 2024 til 2027 er opsummeret i tabel 4. I henhold til tidligere års praksis indregnes den beregnede demografi for 2024 i budgetåret og budgetoverslagsårene.

Tabel 4. Demografiregulering i 2024-2027

Årlig demografiregulering i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Dagtilbud	-8,5	-11,2	-9,9	-7,0
Skoler	-11,0	-21,9	-36,7	-47,2
Ældre	9,7	20,8	31,4	44,5
Total	-9,8	-12,3	-15,2	-9,7